

РОЗРАХУНОК ЕФЕКТИВНОСТІ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНО-КОРПОРАТИВНОГО ПАРТНЕРСТВА

Мурзабулатова О. В.

Харківський національний університет радіоелектроніки

The preparation phase includes the development of the project concept, the passport of the project, preparation of contract and other documentation, research, competition procedures, including the selection of consultants and other contractors for the purposes of the project implementation.

На етапі підготовки проекту ДКОП з метою організації та проведення конкурсу на вибір корпоративного партнера для укладання угоди ведеться робота з проектами, що включені до програми ДКОП. В свою чергу етап підготовки включає розробку концепції проекту, паспорту проекту, підготовку конкурсної, контрактної, дозвільної та іншої до-кументації, проведення відповідних досліджень, конкурсних процедур, в тому числі щодо відбору консультантів та інших підрядних організацій для цілей реалізації проекту.

Ініціатор проекту представляє до робочого органу регіонального центру ДКОП звернення про розгляд концепції проекту та проведення процедури оцінки концепції проекту на предмет встановлення наявності підстав для реалізації проекту ДКОП.

З метою визначення наявності підстави для прийняття рішення щодо реалізації проекту ДКОП робочим органом регіонального центру ДКОП проводиться експертиза концепції проектів. За результатами оцінки концепції проектів готується висновок про відповідність або невідповідність концепції проектів: проект ДКОП рекомендується до реалізації на основі механізмів ДКОП та включенню до програми ДКОП; пакет документів повертається ініціатору проекту з метою доопрацювання концепції проекту та подальшого повторного звернення за експертизою; проект ДКОП не рекомендується до реалізації на основі механізмів ДКОП.

У рамках підготовки проекту ДКОП потрібно здійснити наступне:

- затвердити план-графік заходів з підготовки проекту (визначаються умови та строки проміжної експертизи проекту ДКОП на предмет своєчасного прийняття рішення про продовження, зупинення або припинення підготовки проекту ДКОП.);
- підготовка технічних завдань та конкурсної документації для цілей залучення консультантів з підготовки проекту;
- технічна підготовка проекту;

- економічна підготовка проекту.

Отже постійна комісія затверджує план-графік заходів з підготовки проекту ДКОП. Технічна підготовка проекту ДКОП має включати:

- технічний аудит;

- напрацювання принципових технічних рішень, опис технологій, обраних для реалізації проекту, а також ступінь використання наукомістких, енерго-, ресурсозберігаючих та інших інноваційних технологій, попередню оцінку впливу на навколишнє середовище;

- аналіз питань отримання дозволів і погоджень на реалізацію проекту ДКОП;

- оцінку витрат та підготовку проекту ДКОП (підготовка об'єкту, проектування, отримання погоджень та дозволів);

- розробку проектної та кошторисної документації та її державну експертизу;

- розробку технічного завдання для цілей реалізації проекту ДКОП.

Економічна підготовка проекту ДКОП має включати:

- аналіз попиту і пропозиції при організації вхідних фінансових потоків проекту;

- вироблення необхідних тарифних та інших рішень;

- обґрунтування бюджетної ефективності реалізації проекту на умовах ДКОП;

- підготовку техніко-економічного обґрунтування (ТЕО);

- підготовку фінансової моделі;

- підготовку схеми аналізу та нівелювання ризиків;

- підготовку розділів конкурсної документації (бізнес-план, критерії оцінки пропозицій, порядок оцінки фінансових пропозицій та інші розділи).

З метою впровадження ефективної моделі управління проектами з використанням механізму ДКОП, учасники повинні виконувати наступні завдання.

Для державних структур: розвиток стратегічних програм, побудованих на практичному досвіді; прийняття та імплементація відповідних законів та інших правових актів, які потрібні для ефективної та безперебійної діяльності ДКОП; своєчасне фінансування заходів у рамках ДКОП; забезпечення залучення зацікавлених державних органів.

Для бізнесу: бути конкурентоздатними та розширяти бізнес; знаходити можливості розподілу та скорочення ризиків; збільшувати зв'язки із державною адміністрацією; допомогати місцевому розвитку, що сприяє покращенню їх інвестиційної привабливості. Для забезпечення працездатності механізму ДКОП потрібно виконання наступних умов:

– усі партнери згодні вносити внесок у досягнення загальних цілей та вирішення завдань усупереч їх різності;

– партнери зацікавлені вносити відповідний внесок, спільно нести ризики та сприяти процесу прийняття рішень. Лише у цьому випадку існування партнерства не є формальністю, забезпечуючи внесок у покращення якості послуг. Партнери долучаються на основі їх зацікавленості у довгострокових взаємовідносинах, рівня знань та досвіду;

– джерела фінансування чітко визначені на довгострокову перспективу;

– організоване ефективне управління з метою скорочення витрат;

– управлінські структури повинні бути спроможні тривалий час забезпечувати процес співпраці.

Після проведення оцінки значущості ДКОП – проекту для кожного учасника, необхідно розрахувати ефективність механізму ДКОП в управлінні розвитком, певної галузі, регіону, тощо. Даний розрахунок здійснюється на базі інтегральної бальної оцінки, сформованої із комплексних та первісних показників. Система показників повинна вимірюватися (мати чисельний вираз) та бути достовірною (надійною та реалістичною).

Первісні показники є специфічними характеристиками. Комплексні показники, в свою чергу, формуються із первісних показників, які дозволяють оцінювати будь-яку сферу, найбільш ефективно, оскільки поєднують у собі декілька первинних показників. Інтегральна бальна оцінка механізму ДКОП, що розраховується як середньозважений обсяг балів усіх показників механізму ДКОП. Її потрібно розраховувати перед початком реалізації проекту ДКОП та після його завершення:

$$I = \sum \frac{K_{Pf} \cdot V_k}{\sum V_k}, \quad (1)$$

де I – інтегральна оцінка;

K_{Pf} – комплексний показник діяльності після завершення використання у проекті механізму ДКОП;

V_k – ваговий коефіцієнт комплексного показника.

Базова інтегральна оцінка розраховується за наступною формулою:

$$BIP = \sum \frac{K_{Pb} \cdot V_k}{\sum V_k}, \quad (2)$$

де BIP – базова інтегральна оцінка;

K_{Pb} – комплексний показник діяльності підприємства після завершення

використання у проекті механізму ДКОП;

V_k – ваговий коефіцієнт комплексного показника.

Кожному комплексному показнику повинен присвоюватися ваговий коефіцієнт - V_k , що відображає відносну значущість комплексного показника. Значення вагових коефіцієнтів формуються експертно згідно цілей, завдань та сутності сфери. Присвоєння ваги здійснюється із сутності механізму ДКОП та його впливу на процеси, що відбуваються у сфері послуг.

У даному випадку значення вагових коефіцієнтів пропонуються наступні:

$V_k = 0,4$ – найзначніший вплив;

$V_k = 0,3$ – значний вплив;

$V_k = 0,2$ – нейтральний вплив;

$V_k = 0,1$ – незначний вплив;

Результатом оцінки ефективності організаційно-економічного забезпечення ДКОП в управлінні розвитком є розрахування підсумкового показника ефективності ($E_{ДКОП}$):

$$E_{ДКОП} = \left(\frac{ІП}{БІП} - 1 \right) \times 100\%, \quad (3)$$

де $ІП$ – інтегральний показник;

$БІП$ – базовий інтегральний показник.

Ранжування ефективності організаційно-економічного механізму ДКОП в управлінні наступне:

$E_{ДКОП} < 0$ – незадовільна ефективність механізму ДКОП;

$0 < E_{ДКОП} < 15\%$ – задовільна ефективність механізму ДКОП;

$15\% < E_{ДКОП} < 40\%$ - гарна ефективність механізму ДКОП;

$E_{ДКОП} > 40\%$ – відмінна ефективність механізму ДКОП.

За допомогою цієї методики можна визначити:

– ступінь участі зацікавленості сторін у розвитку певної сфери;

– рівень ефективності участі держави та бізнесу;

– ефективність застосування організаційно-економічного забезпечення ДКОП.

Література

1. Войцехівський Й. Концепція управління державними корпоративними правами // Українська інвестиційна газета. Нормативна база. - 13 червня 2000 р. - №23 (244). - с.23-24.

2. Гриньова В.М., Попов О.Є. Організаційно-економічні основи формування системи корпоративного управління в Україні. – Харків: Вид. ХДЕУ, 2003. – 340 с.